Prima instanță: judecătoria Bălți, sediul central (judecător: Eduard Balan)
Dosarul nr. 2a - 224/25 (nr. 2-23169227-03-2a-10022025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

12 noiembrie 2025 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Stanislav Grosu
Judecătorii: Mariana Sajin și Alina Țihonschi
Grefier: Nadejda Macovei

examinând în ședință judiciară publică, apelul declarat de Maimescul Andrei, împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul central din 11 noiembrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de S.R.L. „Microinvest" în contradictoriu cu Maimescul Andrei cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La 28 noiembrie 2023, reclamantul OCN „Microinvest" SRL, prin intermediul avocatului Guzun Iurii a depus cerere de chemare în judecată către Maimescul Andrei cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acţiunii civile, reclamantul a invocat că, prin contractul de credit nr. 21010045599 din 15.10.2021 OCN „Microinvest" SRL a acordat pârâtului Maimescul Andrei un împrumut în sumă de 29 000 lei cu scadența la 15.10.2024, în conformitate cu care, pârâtul s-a obligat să ramburseze creditul conform graficului de achitări indicat în anexa nr.1 la contractul de credit care este parte integrantă a acestuia.

Menționează că, ca rezultat al neachitării lunare, la 01.03.2023 la adresa pârâtului a fost expediată avertizare de plată nr. 305 prin care acesta a fost informat privind încălcarea prevederilor contractuale și a fost solicitată achitarea restanțelor acumulate precum și rambursarea anticipată a sumei integrale a împrumutului, a dobânzii aferente și a penalităților calculate, însă în termenul stabilit datoria nu a

fost achitată și nici nu au fost întreprinse careva acțiuni în scopul stingerii cel puțin parțiale a datoriilor acumulate.

Indică faptul că, în scopul soluționării extrajudiciare a litigiului, reclamantul a preîntâmpinat pârâtul despre existența și mărimea datoriilor, despre obligația de a restitui suma împrumutului de a plăti dobânzile aferente și penalitățile, precum și despre intenția reclamantului de a acționa în judecată în cazul în care nu vor efectua plățile conform contractului.

Reclamantul OCN „Microinvest" SRL solicită, încasarea de la pârâtul Maimescul Andrei, a datoriei conform contractului de credit în sumă de 29 900,52 lei, inclusiv credit - 23 134,54 lei, dobânda - 715,61 lei, penalitate - 1 925 lei, comision - 2 125,37 lei, precum și cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în sumă de 897,02 lei.

Conform fișei de repartizare a dosarului, la data de 28.11.2023, prezenta cauză civilă a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Judecătoriei Bălți, sediul central Natalia Costaș, care prin încheierea din 30.11.2023 a acceptat cererea spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă (f.d.1, 24).

Pârâtul Maimescul Andrei la data de 12.03.2024 a depus o cerere prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată indicând că, pretențiile înaintate sunt întemeiate pe contractul de credit nr. 21010045599 din 15.10.2021 care nu produce efecte juridice reieșind din faptul că prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central nr. 2-3233/2022 din 08.02.2023, a fost constatat caracterul abuziv și declarată nulitatea unor clauze din contract.

Consideră că, pentru înaintarea pretențiilor în temeiul acestui contract, reclamantul urma să execute hotărârea judecătorească din 08.02.2023 prin includerea modificărilor în contract sau încheierea unui acord adițional la contract excluzând încălcările recunoscute de către instanța de judecată în hotărârea menționată.

Menționează că, dânsul nu se eschivează de la executarea obligațiilor ce rezultă din contract, însă conform hotărârii din 08.02.2023 au fost modificate condițiile contractului și care urmează a fi introduse în acesta. Consideră acțiunea în cauză cu cerințele formulate drept neîntemeiată. (f.d.30)

Prin încheierile Judecătoriei Bălți, sediul central din 27.05.2024, a fost schimbată ordinea de examinare a cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „Microinvest" SRL, reprezentat de avocatul Guzun Iurii împotriva lui Maimescul Andrei privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, în ordine generală și acceptată acțiunea în procedură contencioasă (f.d.36, 37).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 22.07.2024, cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol (f.d.46-47), iar ulterior prin încheierea

din 19.09.2024 a fost anulată încheierea din 22.07.2024 și fixată ședința de judecată (f.d.56-57).

Prin încheierea Președintelui Interimar al Judecătoriei Bălți din 15.10.2024, s-a dispus a redistribui în mod automat-aleatoriu dosarele aflate în procedura judecătorului Natalia Costaș prin intermediul Programului Intern de Gestionare a Dosarelor, pe motiv că potrivit Hotărârii CSM din 12.09.2024 s-a dispus transferul temporar în funcție de judecător la Curtea de Apel Bălți a judecătorului Natalia Costaș, începând cu 23.09.2024. (f.d.64)

Ulterior, conform fișei de repartizare repetată a dosarului, la data de 15.10.2024, prezenta cauză civilă a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Judecătoriei Bălți, sediul central, Eduard Balan.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 11 noiembrie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL ,,Microinvest" către Maimescul Andrei cu privire la încasarea sumei datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

- S-a încasat de la Maimescul Andrei în beneficiul SRL ,,Microinvest" datoria în mărime de 23 134,54 (douăzeci și trei mii una sută treizeci și patru,54) lei, dobânda în mărime de 715,61 (șapte sute cincisprezece,61) lei, penalitatea în mărime de 1 925 (una mie nouă sute douăzeci și cinci) lei și comisionul în mărime de 2 125,37 (două mii una sută douăzeci și cinci, 37) lei.
- S-a încasat de la Maimescul Andrei în beneficiul SRL ,,Microinvest" suma de 837,01 (opt sute treizeci și șapte,01) lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată.
- În rest, cererea s-a respins.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, Maimescul Andrei la data de 10 decembrie 2024, prin intermediul oficiului poștal, a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 11 noiembrie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi soluții prin care să fie admisă doar solicitarea în partea ce ține de soldul datoriei principale, în rest, acțiunea să fie respinsă, ca fiind neîntemeiat.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 11 noiembrie 2024, astfel, apelul din 10 decembrie 2024 a fost declarat în termen.

La 19 martie 2025 Maimescul Andrei a înregistrat cererea de apel cu invocarea motivelor de fapt și de drept pentru care își întemeiază cererea de apel.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelantul a reiterat motivele de fapt și de drept din cererea de chemare în judecată.

Suplimentar, a menționat că, în pct.13 al hotărârii contestate se recunoaşte în mod expres că apelantul a fost citat în instanţă prin intermediul unui apel telefonic, fară a i se trimite citaţia judiciară corespunzătoare şi copiile documentelor din dosar.

Consideră că, această modalitate de înştiinţare reprezintă o încălcare gravă a cerinţelor art. 102-105 CPC RM, care stabilesc forma scrisă obligatorie a citaţiilor şi avizelor judiciare. Lipsa unei citări corespunzătoare a privat apelantul de posibilitatea de a primi o copie a cererii de chemare în judecată şi a materialelor anexate, de a lua cunoştinţă de probele prezentate de reclamant, de a pregăti şi prezenta obiecţii scrise de a colecta şi prezenta propriile probe de a invita martori sau reprezentanţi pentru apărarea intereselor sale. Totalitatea acestor încălcări procedurale la privat complet de dreptul la un proces echitabil, prevăzut atât de legislaţia naţională, cât şi de actele juridice internaţionale.

Reține faptul că, instanţa de fond, reluând procedura în cauza scoasă de pe rol, a creat o situaţie de incertitudine juridică, contrar principiului fundamental al securităţii juridice (legal certainty), consacrat în jurisprudenţa Curţii Europene pentru Drepturile Omului. Incertitudinea juridică s-a manifestat prin faptul că, instanţa nu a respectat procedura explicată de însăşi instanţa în încheierea din 22.07.2024. A fost creat un parcurs procedural nestandard, neprevăzut de Codul de procedură civilă și a fost încălcat principiul previzibilităţii procesului judiciar.

Remarcă faptul că, prin hotărârea Judecătoriei Bălţi din 08.02.2023 în cauza nr. 2-3233/2022 au fost declarate nule următoarele prevederi ale contractului nr.21010045599 din 15.10.2021: punctul 1.4 privind comisionul; punctul 6.1 privind mărimea penalităţii ce depăşeşte 0,04% pe zi; punctul 4.4 privind rata dobânzii anuale efective de 51,87%. Această hotărâre a intrat în vigoare şi are valoare prejudiciară conform art. 123 CPC RM. Cu toate acestea, instanţa de fond, încălcând această normă, a examinat din nou chestiuni deja soluţionate în cadrul cauzei nr.2-3233/2022.

Mai invocă suplimentar, că după declararea de către instanţă a nulităţii unor prevederi ale contractului, OCN ”Microinvest” SRL era obligat fie să propună o nouă redacţie a contractului, fie să încheie un acord adiţional. Lipsa unor astfel de documente privează OCN ”Microinvest” SRL de temeiuri juridice pentru a cere executarea obligaţiilor conform punctelor declarate nule. Neîntroducerea

modificărilor în contract după hotărârea instanţei din 08.02.2023 înseamnă că contractul şi-a pierdut forţa juridică în partea prevederilor declarate nule.

Reține faptul că, în certificatul privind datoria, prezentat de OCN ”Microinvest” SRL, suma datoriei principale constituie 25.134,54 lei, în cererea de chemare în judecată şi în partea dispozitivă a hotărârii este indicată suma de 23.134,54 lei, diferența de 2.000 lei nu a primit nicio explicaţie în textul hotărârii, ceea ce indică arbitralitatea determinării sumei datoriei. În cererea de chemare în judecată a OCN ”Microinvest” SRL este indicată suma totală a pretenţiilor în mărime de 29.900,52 lei, însă, după cum recunoaşte instanţa în pct.56 al hotărârii, la adunarea componentelor separate se obţine 27.900,52 lei (23.134,54 + 715,61 + 1.925 + 2.125,37 = 27.900,52). Această discrepanţă demonstrează inexactitatea calculelor reclamantului.

Menționează că, conform datelor prezentate, apelantul a achitat 11.188,00 lei. La suma creditului de 29.000 lei, soldul datoriei principale ar trebui să constituie 17.812 lei (fară a lua în considerare dobânda). Cu toate acestea, OCN ”Microinvest” SRL solicită încasarea datoriei principale în mărime de 23.134,54 lei, ceea ce este cu 5.322,54 lei mai mult. Această discrepanţă demonstrează inexactitatea calculelor prezentate de reclamant.

Reţine că, OCN ”Microinvest” SRL nu a prezentat, iar instanţa nu a solicitat extrasul complet din contul creditului, care să reflecte toate operaţiunile, inclusiv: confirmarea transferului iniţial al sumei creditului; evidenţa detaliată a tuturor plăţilor efectuate şi distribuirea acestora pe conturi; modalitatea de distribuire a plăţilor între datoria principală, dobânzi şi comisioane. Lipsa unui extras contabil autentificat şi complet al mişcării mijloacelor băneşti în conturi, unde ar fi vizibil modul în care s-a format suma solicitată de ei, fără documentele indicate este imposibil de determinat mărimea reală a datoriei, ceea ce constituie temei pentru respingerea acţiunii.

Remarcă faptul că, OCN ”Microinvest” SRL solicită încasarea comisionului în mărime de 2.125,37 lei şi a penalităţii în mărime de 1.925 lei, însă nu a prezentat calculul acestor sume ţinând cont de limitările stabilite prin hotărârea instanţei din 08.02.2023 (în special, limitarea penalităţii la 0,04% pe zi). Instanţa de fond nu a verificat corespunderea sumelor indicate cu limitările stabilite.

Ca urmare, solicită instanţei de apel, a admite apelul şi a casa hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi soluții prin care să fie admisă doar solicitarea în partea ce ține de soldul datoriei principale, în rest, acțiunea să fie respinsă, ca fiind neîntemeiat.

Prin încheierea Curții de Apel Nord din 26 marie 2025 apelul s-a acceptat spre examinare apelul cu intentarea procedurii de apel. S-a stabilit ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare la 29 iulie 2025, ora 10:00. S-a

expediat intimatului copia apelului și înscrisurilor anexate la cererea de apel. Stabilind termenul limită pentru prezentarea de către intimat a referințelor cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art. 372 CPC (în atâtea copii câți participanți la proces sunt plus o copie pentru instanță), sub sancțiunea decăderii din acest drept, până la 29 iulie 2025, ora 10:00.

La 16 iunie 2025 apelantul Maimescul Andrei a înregistrat completare la cererea de apel invocând faptul că, la 1 aprilie 2025 a înaintat către OCN ”Microinvest” SRL o cerere de furnizare a informațiilor complete privind contractul de credit nr. 21010045599 din 15.10.2021. Cererea includea solicitări de furnizare a extrasului privind circulaţia mijloacelor bănești, calculul detaliat al datoriei, metodologia de calcul a comisioanelor şi penalităţilor ţinând cont de hotărârea instanţei din 08.02.2023, precum şi informaţii despre modificarea contractului după pronunțarea hotărârii judecătoreşti. La 15 aprilie 2025 a fost primit răspunsul nr. 29537, conţinând scrisoarea de însoţire, certificatul privind datoria nr.14022344 din 15.04.2025 şi raportul B2.1 ”Evoluţia contului de credit”.

Reține faptul că, în pofida solicitărilor concrete, bazate pe normele legislației privind protecţia consumatorilor, OCN ”Microinvest” nu a furnizat informaţii cheie, inclusiv sursa mijloacelor şi rechizitele bancare ale contului de la care a fost transferată suma creditului, metodologia de calcul a penalităţilor şi comisioanelor ţinând cont de hotărârea instanţei din 08.02.2023, informaţii despre modificarea contractului după hotărârea judecătorească, precum şi datele despre conturile la care au fost încasate plăţile. Această împrejurare mărturiseşte despre dorinţa sistematică a creditorului de a nu asigura transparența acţiunilor sale şi confirmă temeinicia îndoielilor privind corectitudinea calculului datoriei.

Mai reține faptul că, documentele prezentate de OCN ”Microinvest” SRL permit efectuarea calculului corect a datoriei ţinând cont de hotărârea instanţei din 08.02.2023. La redistribuirea corectă a plăţilor restul datoriei principale trebuie să constituie nu mai mult de 18.767,87 lei în loc de 23.134,54 lei pretinși.

Solicită apelantul să se pronunţe o nouă hotărâre potrivit căruia să fie recalculate datoria ţinând cont de hotărârea instanței din 08.02.2023, cu recunoașterea calculului datoriei prezentat în anexa ”Calculul mărimii corecte a datoriei” şi să se stabilească restul datoriei principale în mărime de 18.767,87 lei. Să fie obligat OCN ”Microinvest” SRL să efectueze redistribuirea tuturor plăţilor, îndreptând suma comisioanelor încasate ilicit (6.366,67 lei) spre stingerea datoriei principale. În caz de satisfacere parţială a acţiunii să se limiteze încasarea la suma datoriei principale calculate corect fără comisioanele şi penalităţile nule. Să se încaseze de la OCN ”Microinvest” SRL comisioanele obținute fără justă cauză în mărime de 6.366,67 lei, toate cheltuielile de judecată, inclusiv taxa de stat.

La 23 iulie 2025 OCN ,,Microinvest” SRL prin intermediul reprezentantului, Dan Rurac a înregistrat referința asupra cererii de apel invocând faptul că, debitorul Maimescul Andrei, din lipsa intenției de achitare a datoriei acumulate față de O.C.N. ”Microinvest” SRL, aplică mijloace de tergiversare a procesului de executare obligațiunii de plată asumate conform contractului de credit (cu dobândă) nr. 21010045599 din 15.10.2021, potrivit căruia Maimescul Andrei a beneficiat de un credit în sumă de 29 000,00 lei și s-a obligat să restituie suma de bani și să plătească dobânda și alte plăți aferente conform contractului.

Menționează intimatul că, despre condițiile contractului de credit 21010045599 din 15.10.2021 debitorul a fost informat prin semnarea de către acesta a informației precontractuale.

Consideră că, debitorul Maimescul Andrei cu insistență intenționează a duce în eroare instanța de apel axând privirea la existența hotărârii din 08.02.2023 cu privire la nulitatea unor clauze din contract. Într-adevăr, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central, din 08.02.2023 s-a constatat caracterul abuziv și s-a declarat nulitatea parțială a clauzelor contractuale de credit nebancar nr.21010045599 din 15.10.2021 încheiate între Maimescul Andrei și OCN ”Microinvest” SRL și anume pct.1.4. privitor la comisionul pentru serviciile prestate, pct.6.1. privitor la cuantumul penalității în latura ce costurile depășesc cumulativ 0.04% precum și s-a declarat nulitatea parțială a clauzelor contractuale la pct.4.4. ce ține de DAE 51,87% anual.

Reține faptul că, solicitarea creditorului OCN ”Microinvest” SRL privind încasarea sumelor dobânzii, penalității și comisionului nu contravine exigențelor legale prevăzute de art.15 al Legii nr.202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori. În calculul desfășurat anexat la acțiunea inițială este descrisă modalitatea de calcul a dobânzilor, penalităților și comisionului zilnic, care nu depășesc limita prevăzută de lege.

Solicită intimatul OCN ”Microinvest” SRL, respingerea cererii de apel și a completărilor depuse de către Maimescul Andrei la hotărârea judecătorească nr. 2-5285/2023 din 11.11.2024 cu menținerea hotărârii judecătorești nr. 2-5285/2023 din 11.11.2024, emisă de Judecătoria Bălți, sediul central privind încasarea de la Maimescul Andrei în beneficiul OCN ”Microinvest” SRL a sumei datoriei.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată a instanței de apel participanții la proces fiind înștiințați despre data, locul și ora ședinței de judecată nu s-au prezentat. Apelantul în cererea de apel a invocat examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În temeiul prevederilor art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil a dispus examinarea cauzei în absența participanților care fiind citați legal

despre locul, data şi ora şedinţei de judecată.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil consideră că, apelul urmează a fi admis şi de a casa integral hotărârea contestată din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.385 lit.c) Cod procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre.*

În temeiul art.130 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.*

Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

Art.373 alin.(1) Cod de procedură civilă stipulează că, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.*

Așadar, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare.

La fel, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor

procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Instanța de apel menționează că art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Conform prevederilor art.9 alin.(1) Cod civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Aliniatul (2) lit.a) al aceluiaşi articol prevede că, drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.*

Potrivit art.10 alin.(1) Cod civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.*

Conform prevederilor art.15 alin.(1) Cod civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.*

Conform art.774 alin.(1) din Codul civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.*

Articolul 775 alin. (1) din Codul civil prevede că, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.*

Conform art.776 din Codul civil, *obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.*

Potrivit prevederilor generale stipulate în art.858 alin. (1), (2) din Codul civil, *temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.*

Colegiul civil notează că prin natura sa, raportul juridic obligațional este menit să producă efecte juridice. Efectul general al oricărei obligaţii este de a da creditorului dreptul de a obţine de la debitor îndeplinirea exactă a prestaţiei la care s-a obligat. Dar, pentru ca o obligaţie să poată fi executată, mai întâi de toate, este necesar ca aceasta să existe. Obligaţiile se consideră executată în mod

corespunzător, dacă sunt respectate toate condiţiile prevăzute în actul din care au luat naştere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiectele, locul, timpul şi modul de executare.

În conformitate cu prevederile art.1242 alin.(1), (2) Cod civil, *prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

Potrivit art.1247 alin.(1) Cod civil, *împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.*

Conform art. 1763 Cod civil, alin.(1)-(3) Cod civil, *prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii şi a altor plăți aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. Contractul de credit se încheie în scris. Față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul.*

În baza art.1764 alin.(1) Cod civil, *părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante, iar potrivit art.1765 Cod civil, în afară de dobândă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.*

Conform dispozițiilor art.942 alin.(4) Cod civil, *în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere.*

Art.947 alin.(1) Cod civil, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).*

Conform prevederilor art.948 Cod civil, *clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancțiunea nulității absolute.*

În sensul legal menționat, clauza penală reprezintă o stipulaţie (prevedere contractuală), prin care părţile stabilesc de comun acord, anticipat şi prin apreciere cuantumul despăgubirilor ce vor fi datorate de partea în culpă, în cazul neîndeplinirii ori îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor asumate. Prin urmare, acest mijloc de garantare a executării obligaţiilor prezintă pentru creditor avantajul că acesta nu mai trebuie să dovedească existenţa şi cuantumul prejudiciului, în cazul în care debitorul nu-şi execută obligaţiile conform prevederilor contractuale.

Colegiul civil remarcă faptul că, contractul de credit este acordat de către organizația de creditare nebancară persoanei fizice, care are calitate de consumator prin prisma Legii privind contractele de credit pentru consumatori nr.202 din 12.07.2013, Legea privind protecţia consumatorilor nr.105 din 13.03.2003, care stipulează că consumator este persoană fizică care intenţionează să comande ori să procure sau care comandă, procură ori folosește produse și servicii pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau cea profesională.

Potrivit materialelor cauzei, se atestă cu certitudine faptul că, la 15.10.2021 între OCN „Microinvest” SRL în calitate de creditor și pârâtul Maimescul Andrei în calitate de debitor a fost încheiat contractul de credit (cu dobândă) nr. 21010045599, potrivit căruia OCN „Microinvest” SRL i-a acordat lui Maimescul Andrei un credit în sumă de 29 000 lei, iar debitorul s-a obligat să restituie suma de bani și să plătească dobânda și alte plăți aferente conform prezentului contract. (f.d.7-8)

Potrivit graficului de rambursare pentru contractul de credit nr.21010045599 din 15.10.2021, a fost stabilit graficul de achitare a ratelor creditului și plăților aferente, potrivit căruia Maimescul Andrei urma să ramburseze creditul în 36 rate lunare a câte 1 395,86 lei (f.d.9)

Potrivit pct.1.5. din contractul de credit (cu dobândă) nr.21010045599 din 15.10.2021, dobânda de credit: 10.00% anual, fixă.

Potrivit pct.2.1. lit.b), g) și h) din contractul de credit (cu dobândă) nr.21010045599 din 15.10.2021, debitorul declară și garantează următoarele: b) el conștientizează întinderea și efectele obligațiilor asumate prin prezentul contract, își poate dirija acțiunile, nu acționează sub influența erorii, dolului, violenței sau leziunii și a obținut consiliere necesară cu privire la prezentul contract înainte de a-l încheia; g) creditorul i-a oferit cu suficient timp până la momentul încheierii prezentului contract informația precontractuală precum și explicațiile corespunzătoare, necesare, complete și clare, inclusiv legate de costul total al creditului care au permis debitorului să evalueze și să ia în cunoștință de cauză o decizie informată și rațională; h) clauzele prezentului contract nu-l dezavantajează

și sunt pe deplin adaptate nevoilor și intereselor sale, precum și situației sale financiare, iar textul acestuia este clar și lizibil.

Potrivit pct.4.1. din contractul de credit (cu dobândă) nr.21010045599 din 15.10.2021, pentru utilizarea creditului acordat debitorul plătește creditorului o dobândă stabilită la pct.1.5 al prezentului contract.

Potrivit pct.4.2. dobânda se calculează din soldul zilnic, începând cu data următoare datei eliberării creditului inclusiv ziua rambursării integrale a acestuia reieșind din baza de calcul - anul cu 365/366 zile și numărul efectiv de zile de utilizare a părții respective de credit. Dobânda se calculează și se achită în conformitate cu graficul de rambursare anexat la prezentul contract. În cazul efectuării plăților anticipate, părțile vor semna un grafic actualizat de rambursare. Eschivarea debitorului de la semnarea graficului actualizat de rambursare nu va exonera debitorul de la efectuarea plăților reieșind din cuantumurile actualizate în contabilitatea creditorului.

Potrivit pct.7.1. din contractul de credit (cu dobândă) nr.21010045599 din 15.10.2021, debitorul va rambursa creditul în rate conform graficului de rambursare anexat la prezentul contract, care este parte integrantă a acestuia.

Potrivit pct.7.3. din contractul de credit (cu dobândă) nr.21010045599 din 15.10.2021, data efectuării plății în contul achitării creditului și plăților aferente se consideră: a) în cazul plăților efectuate în limita termenului conform graficului - data specificată în grafic; b) în cazul plăților anticipate, efectuate cu respectarea procedurii expuse în pct.7.2 din prezentul contract - data înregistrării cererii scrise a debitorului - plus 3 zile; c) în cazul în care la contul creditorului, pentru achitarea plăților conform graficului, parvin mijloace bănești supra sumei necesare conform graficului, iar debitorul nu depune cerere scrisă în ordinea prevăzută de pct.7.2 din prezentul contract, suma respectivă se plasează în contul de avans al creditorului, până la data survenirii următoarelor plăți conform graficului.

Potrivit pct.7.4. din contractul de credit (cu dobândă) nr.21010045599 din 15.10.2021, în cazul în care data plății este o zi de duminică, sâmbătă sau o zi de odihnă, termenul plății expiră în prima zi de lucru care urmează după zilele sus enumerate.

Potrivit pct.7.5. din contractul de credit (cu dobândă) nr.21010045599 din 15.10.2021, dacă o sumă plătită creditorului nu acoperă în întregime datoria la momentul plății, creditorul va fi în drept să determine modul de distribuire a sumei primite. Debitorul acceptă următoarea imputație a plăților: penalitatea calculată, dobânda de întârziere pentru neconstituirea garanțiilor, comisioane restante, dobânda restantă, credit restant, comisioane curente, dobânda curentă, sold credit curent.

Potrivit pct.7.6. din contractul de credit (cu dobândă) nr.21010045599 din 15.10.2021, operațiunile de rambursare a creditului și achitare a plăților aferente sunt reflectate în contul de credit. Debitorul își asumă obligația să verifice cu o periodicitate lunară corectitudinea evoluției contului său de credit, iar în caz că depistează neconcordanțe în informația prezentată de creditor, să notifice în scris ultimul în cel mult 3 zile despre circumstanțele iscate. În caz contrar, operațiunile înregistrate în cont vor fi considerate ca acceptate în mod tacit de către debitor.

Potrivit pct.8.1 lit.a) din contractul de credit (cu dobândă) nr.21010045599 din 15.10.2021, debitorul este obligat să achite creditul, dobânda, comisioanele și alte plăți aferente în modul și termenii stabiliți în prezentul contract.

Potrivit materialelor cauzei rezultă că, Maimescul Andrei a înregistrat devieri de la graficul de rambursare a creditului și plăților aferente, manifestate prin neachitarea în termen a plăților lunare.

Din cauza neonorării obligațiilor contractuale asumate, SRL „IQIN" în calitate de mandatar (f.d.21), la 01.03.2023 a expediat în adresa pârâtului notificarea nr.305, prin care l-a informat despre încălcarea de către ultimul a condițiilor contractului de împrumut și achitare în termen a plăților privind rambursarea împrumutului, solicitându-i achitarea integrală a datoriei totale conform contractului de împrumut ce constituie 29.900,52 lei, în termen de 15 zile din momentul recepționării notificării iar în cazul în care cerințele companiei privind achitarea integrală a împrumutului și a plăților aferente nu vor fi îndeplinite, compania se va adresa în instanța de judecată privind rambursarea silită a datoriilor, cu suportarea de către pârât a cheltuielilor de judecată. (f.d.15)

Pârâtul Maimescul Andrei nu a reacționat la notificarea expediată deși a recepționat-o la 09.06.2023 (f.d.15).

Drept urmare reclamantul OCN „Microinvest" SRL la 28.11.2023 s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată către Maimescul Andrei, solicitând încasarea datoriei conform contractului de credit în sumă de 29 900,52 lei, inclusiv credit - 23 134,54 lei, dobânda - 715,61 lei, penalitate - 1 925 lei, comision - 2 125,37 lei, precum și cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în sumă de 897,02 lei. (f.d.4)

Potrivit certificatului privind creanțele OCN „Microinvest" SRL, precum și evoluției contului de împrumut cât și calculului desfășurat al costului creditului, anexate la materialele dosarului, la 01.03.2023, suma datoriei aferente contractului de credit (cu dobândă) nr. 21010045599 din 15.10.2021 constituie 29 900,52 lei, care este formată din: credit - 25 134,54 lei, dobânda contractuală - 715,61 lei, comision - 2 125,37 lei, penalitatea - 1 925,00 lei. (f.d.11-14)

Prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 11 noiembrie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Microinvest" către

Maimescul Andrei cu privire la încasarea sumei datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Maimescul Andrei în beneficiul SRL „Microinvest” datoria în mărime de 23 134,54 (douăzeci și trei mii una sută treizeci și patru,54) lei, dobânda în mărime de 715,61 (șapte sute cincisprezece,61) lei, penalitatea în mărime de 1 925 (una mie nouă sute douăzeci și cinci) lei și comisionul în mărime de 2 125,37 (două mii una sută douăzeci și cinci, 37) lei. S-a încasat de la Maimescul Andrei în beneficiul SRL „Microinvest” suma de 837,01 (opt sute treizeci și șapte,01) lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată. În rest, cererea s-a respins. (f.d.94)

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, Maimescul Andrei la 10 decembrie 2024, prin intermediul oficiului poștal, a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 11 noiembrie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi soluții prin care să fie admisă doar solicitarea în partea ce ține de soldul datoriei principale, în rest, acțiunea să fie respinsă, ca fiind neîntemeiat. (f.d.97-98)

Analizând criticile formulate în cererea de apel, în raport cu suportul probator anexat la dosar, Colegiul consideră că, cererea de apel urmează a fi admisă, cu casarea hotărârii primei instanţe şi emiterea unei noi hotărâri, din motivele ce succed.

Astfel, cu referire la cazul din speță, Colegiul civil reţine că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 08.02.2023 s-a constatat caracterul abuziv și s-a declarat nulitatea parțială a clauzelor contractuale de credit nebancar nr. 21010045599 din 15.10.2021 încheiate între Maimescul Andrei și OCN „Microinvest” SRL și anume pct.1.4 privitor la comisionul pentru serviciile prestate, pct.6.1. privitor la cuantumul penalității în latura ce costurile depășesc cumulativ 0.04% pe zi precum și s-a declarat nulitatea parțială a clauzelor contractuale la pct.4.4. ce ține de DAE 51,87% anual, 5 1121,12 lei. (f.d.41)

Așa dar, în situația de inegalitate care există între consumator și vânzător sau furnizor nu poate fi compensată decât printr-o intervenție pozitivă, exterioară părților la contract. În lumina acestei considerații, instanța este obligată să aprecieze clauza contractuală contravine normei imperative și, prin aceasta, să suplinească dezechilibrul existent între consumator și vânzător sau furnizor.

Având în vedere că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 08.02.2023, s-a constatat caracterul abuziv și s-a declarat nulitatea parțială a unor clauze esențiale ale contractului de credit nr. 21010045599 din 15.10.2021, respectiv cele referitoare la comision, penalitate peste plafonul legal și DAE, instanța de apel reține că pretențiile reclamantului nu pot fi admise decât în limita obligațiilor contractuale rămase valabile și opozabile consumatorului.

În continuare se reține, că reieșind din hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central din 08 februarie 2023, clauza din pct.1.4 din contractul de credit cu dobândă nr. 21010045599 din 15.10.2021 privitor la comision pentru servicii prestate s-a declarat abuzivă, nulă astfel instanța de apel va respinge cerința reclamantului privind încasarea sumei de 2.125,37 lei în calitate de comision.

În ce privește datoria contractuală, instanța de apel reține, că conform contractului de credit din speță la 15.01.2021 pârâtul a primit un credit în sumă de 29.000,00 lei care urma să fie rambursat în rate, pe durata de 36 luni, conform graficului anexat la contract începând cu 15.10.2021 până 15.10.2024. Dobânda contractuală la credit conform pct.1.5 a fost calculată 10,00% anul, iar pe perioada contractuală din 15.10.20221 până la 15.10.2024 a fost calculată în sumă de 5.313,04 lei.

Reieșind din calculul anexat la materiale cauzei pe contractul de credit din speță, se atestă că Maimescul Andrei a achitat suma de 12.057,58 lei, ultima achitare fiind la 15.06.2022 (f.d.12).

Prin urmare, din cele reținute supra Colegiul Civil va admite parțial cererea de chemare în judecată formulată de către reclamant și va încasa datoria totală la contractul de credit din speță în suma de 23.160,26 lei, reieșind din următorul calcul potrivit evoluției contului de împrumut (29 000,00 lei suma creditului acordat - 12,057,58 lei suma efectiv achitată de către debitor = 16 942,42 lei), dobânda contractuală în sumă de 5.313,04 lei, penalitatea în sumă de 904,80 lei (29 000 x 0,04% = 11,60 x78 zile), ajustată la perioada de scadență a debitorului din 14.07.2022 - 30.09.2022 având în vedere nulitatea parțială a clauzei date prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 08.02.2023.

În ce privește alegațiile apelantului, că pe contractul din speță nu urmează a fi încasată dobânda și penalitatea contractuală deoarece a fost declarată abuzive și nule prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 08.02.2023, nu poate fi reținut or prin hotărârea dată s-a declarat nul ce ține de DAE 51,87% anual, 51121,12 lei prevăzut la pct.4.4. iar penalitatea contractuală a fost declarată abuzivă și nulă în latura ce depășesc costurile cumulative de 0,04% pe zi.

Cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul civil reţine că, în conformitate cu prevederile art. 94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată.*

Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*

Respectiv, ținând cont de cuantumul pretențiilor admise, instanța de apel va dispune încasarea cheltuielilor de judecată din suma admisă/încasată, astfel, taxa de stat urmează a fi încasată din contul lui Maimescul Andrei în beneficiul O.C.N.

”Microinvest” SRL în mărime de 694,81 lei reieșind din ordinul de plată nr.18337 din 27.07.2023.

Distinct de cele enunțate, Colegiul civil și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Maimescul Andrei cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi soluții în sensul dat.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.c) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil și de contencios administrativ,-

D E C I D E :

Admite apelul declarat de Maimescul Andrei.

Se casează integral hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 11 noiembrie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de S.R.L. ,,Microinvest” în contradictoriu cu Maimescul Andrei cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu emiterea a unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se admite parțial acțiunea formulată de S.R.L. ,,Microinvest” în contradictoriu cu Maimescul Andrei cu privire la încasarea datoriei lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Maimescul Andrei, născut la *****, c/p *****, în beneficiul S.R.L.,,Microinvest” c/f 1003600053518 datoria totală în sumă de 23.160,26 (douăzeci și trei mii una sută șasezeci,26) lei conform contractului de credit nr. 21010045599 din 15.10.2021, compusă din credit în sumă de 16.942,42 (șaisprezece mii nouă sute patruzeci și doi,42) lei, dobânda contractuală în sumă de 5.313,04 (cinci mii trei sute treisprezece,04) lei, penalitatea în sumă de 904,80 (nouă sute patru,80) lei (perioada 14.07.2022 - 30.09.2022).

Se încasează de la Maimescul Andrei, născut la *****, c/p *****, în beneficiul S.R.L. ,,Microinvest” c/f 1003600053518 cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 694,81 (șase sute nouăzeci și patru,81) lei, achitate de reclamant la înaintarea acțiunii.

În rest pretențiile se resping ca neîntemeiate.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului,
Judecător Stanislav Grosu

Judecătorii: Mariana Sajin

Alina Țihonschi